

פסח, חירות ודמוקרטיה

דף מקורות נלווה למערך שיעור

1. דברים פרק כו, פסוקים ה-ט

[ה] ארמי אבד אבי ויגד מצרימה ויגר שם במתי מעט ויהי שם לגוי גדול עצום ורב. [ו] וירעו אתנו המצרים ויענונו ויתנו עלינו עבדה קשה. [ז] ונצעק אל ה' אלהי אבותינו וישמע ה' את קלנו ויגרא את ענינו ואת עמלנו ואת לחצנו. [ח] ויוצאנו ה' ממצרים ביד חזקה ובזרע נטויה ובמרא גדל ובאותות ובמפתים. [ט] ויבאנו אל המקום הזה ויתן לנו את הארץ הזאת ארץ זבת חלב ודבש.

2. ההגדה של פסח

"וירעו אתנו המצרים" – כמה שנאמר: "הבה נתחכמה לו, פן ירבה, והיה כי תקראנה מלחמה ונוסף גם הוא על שניאינו ונלחם בנו, ועלה מן הארץ" (שמות א, י).
 "ויענונו" – כמה שנאמר: "וישימו עליו שרי מסים למען ענתו בסבלתם ויבן ערי מסכנות לפרעה את פתם ואת רעמסס" (שמות א, יא).
 "ויתנו עלינו עבדה קשה" – כמה שנאמר: "ויעבדו מצרים את בני ישראל בפרך" (שמות א, יג).

3. בג"ץ – הגדרה

בג"ץ – בית המשפט הגבוה לצדק. במדינת ישראל, זהו אחד מתפקידיו של בית המשפט העליון. בג"ץ משיב לעתירות שהגישו אזרחים או ארגונים כנגד החלטות של אחד ממוסדות השלטון במדינה. תפקידו של בג"ץ לקבוע האם החלטות אלה חוקיות.

4. עתירה דמיונית לבג"ץ

העותרים: בני ישראל
 העתירה: פרעה מלך מצרים הפך אותנו לעבדים, כפה עלינו לעבוד עבודת פרך ומנע מאתנו את האפשרות לצאת ממצרים. הוא גם ציווה להשליך ליאור את כל הבנים הנולדים. אלה החלטות בלתי חוקיות ואנו פונים אל בית המשפט בבקשה לבטל החלטות אלה.

5. חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו (קטע מהחוק)

שמירה על החיים, הגוף והכבוד: אין פוגעים בחייו, בגופו, או בכבודו של אדם באשר הוא אדם.
 שמירה על הקנין: אין פוגעים בקנינו של אדם.
 הגנה על החיים, הגוף והכבוד: כל אדם זכאי להגנה על חייו, על גופו ועל כבודו.
 חירות אישית: אין נוטלים ואין מגבילים את חירותו של אדם במאסר, במעצר, בהסגרה או בכל דרך אחרת.